BIBLIOTECA MARCEL·LÍ DOMINGO

Nou llibre de Josep Maria Poblet

Marcel·lí Domingo, un català reivindicat

«Sempre va ser fidel a Catalunya, malgrat que molts no ho vulguin reconèixer»

Gairebé al cap de 40 anys de la seva mort, la personalitat del dirigent republicà Marcel·lí Domingo és reivindicada per un altra republicà històric, Josep Maria Poblet, militant dels rengles de l'ERC. En la seva obra «La catalanitat de Marcel·lí Domingo» —que va merèixer el premi «Lluís Companys dels Jocs Florals del 1976 i que tot just acaba de ser publicada per «l'eide»— Poblet intenta trencar l'estrany silenci que durant quatre dècades ha envoltat aquell home, una de les figueres cabdals del periode 1931-39.

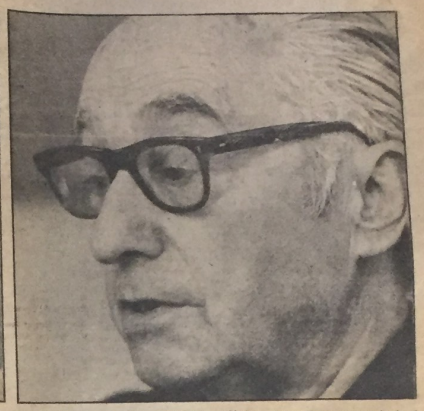

El llibre és una recopilació dels articles amb més fort contingut catalanista, publicats per Domingo en diversos periòdics de Barcelona i de Madrid i completats per paràgrafs de mitings i de discursos parlamentaris. El material que ha estat seleccionat respectant la seva cronologia natural. Els comentaris que fa en Poblet al llarg de l'obra mai no són d'opinió partidista, sinó simplement orientatius. Són **«per situar les coses»**, com ell mateix diu.

Compromisos a Madrid

—El títol mateix del llibre fa pensar que la catalanitat d'en Marcel·lí Domingo ha estat qüestionada més d'una vegada.

—Ell va viure moltes temporades a Madrid, malgrat que era diputat per Tortosa, i estava força vinculat als polítics madrilenys d'esquerra. Va ser el capdavanter d'un grup polític que va fer molt de control, el Partit Radical Socialista, perquè tot i sent d'àmbit estatal propugnava l'autonomia dels pobles peninsulars.

Però per a molts dels nacionalistes catalans que van viure el periode de Generalitat republicana el tarannà d'en Domingo no els acaba de convèncer. Molts no obliden que sent ministre del govern provisional proclamat el 14 d'abril va venir a Barcelona, acompanyat de Fernando de los Ríos, del PSOE, i de Nicolau d'Olwey, d'Acció Catalana, per fer desistir Macià de les intencions de tirar endavant la República Catalana.

—No va tenir cap altre remei que complir els seus compromisos amb la República i intentar de trobar una entesa amb en Macià. Perquè la proclamació unilateral a Catalunya havia creat a Madrid força malestar... Es lògic, els polítics madrilenys, es diguin com es diguin i siguin del partit que siguin, sempre han tingut prevenció contra les nostres coses.

—Aleshores és cert que va avantposar els seus compromisos amb Madrid a la fidelitat que devia a la República Catalana.

—Jo diria que meitat i meitat. Perquè cal no oblidar que va ser en Marcel·lí Domingo qui, en aquells moments tan difícils, va posar damunt la taula el nom de la Generalitat per a la institució d'autogovern de Catalunya. També cal recordar que ell, des del Ministeri d'Instrucció Pública, va promoure el decret que ha desenvolupat d'acord amb les directrius assenyalades pel conseller de Cultura, Ventura Gassol.

De l'«esquerra» a la «izquierda»

Li recordo a en Poblet que Marcel·lí Domingo va participar en la sessió fundacional d'Esquerra Republicana de Catalunya —el partit on ell milita actualment— del qual s'allunyà per anar a Madrid a integrar-se en els radical-socialistes. Sembla com si Poblet vulgui defugir aquest tema: **«Va tenir dificultats amb l'Esquerra. Això és tot»**. Però insisteixo i li recordo també que, en plena guerra, Domingo era president d'«Izquierda Republicana», un altre partit d'àmbit espanyol. [illegible] Poblet— **un gran partit espanyol favorable als interessos de Catalunya, com va demostrar-ho a l'hora de convèncer els seus diputats perquè votessin l'Estatut... En Cambó mateix va reconèixer que sense la seva intervenció hauria estat impossible assolir l'autonomia sempre va ser fidel a Catalunya, malgrat que alguns no ho vulguin reconèixer».**

Marcel·lí Domingo va ser membre de l'Institut d'Estudis Catalans, però, tot i sent acadèmic, la seva producció periodística i literària en llengua catalana és quasi nul·la si es compara en la quantitat d'escrits i llibres que va publicar en castellà: **«perquè sovint s'oblida** —puntualitza Poblet— **que Marcel·lí Domingo era fill d'immigrats, fill de gent humana era la castellana. D'altra banda cal tenir en compte que ell feia política d'àmbit estatal i necessitava fer-se sentir pertot arreu, semble oblidar els articles que escrivia en català a «L'Opinió», a «La Rambla» i a «El Mirador».**

I tot seguit Josep Maria Poblet comença a posar damunt la taula les proves, per a ell irrefutables, de la catalanitat de Marcel·lí Domingo.

«Aquesta bandera és la nostra»

—A començaments de segle va formar part de Solidaritat Catalana, oposant-se al lerrouxisme; va fundar amb en Jaume Carner i d'altres companys la UFNR (Unió Federal de Nacionalistes Republicans); va assumir la defensa dels interessos de les terres catalanes del sud quan va ser diputat per Tortosa; en un ple de les Corts de la monarquia va demanar que una partida dels pressupostos de l'Estat fos destinada a la protecció de la cultura catalana, la qual cosa li valgué el públic reconeixement de l'Institut d'Estudis Catalans; l'any 18 va comprar una senyera i la va lliurar a l'alcalde de Tortosa dient-li que aquella bandera «és la nostra»; i, entre d'altres moltes coses, cal reconèixer-li els mitings, els parlaments, els articles, fots els seus esforços per aconseguir l'aprovació de l'Estatut.

No acceptà la «transició»

Quan ja acabem, Josep Maria Poblet m'explica que *la «catalanitat» va intentar, fins* [illegible] *per fer la «transició»* de la dictadura a la normalitat constitucional: **«Es aquest un fet que coneix molt poca gent. El Duc d'Alba va convidar-lo a dinar i li va presentar el general Berenguer. Tots dos li van preguntar quina podria ser la solució política evitant la proclamació d'una república. En Domingo va contestar que calia convocar Corts Constituents, i que mentre durés el debat constitucional —uns tres mesos— el rei hauria de ser fora del territori espanyol. Els dos interlocutors es van quedar sobtats, van quedar per tornar-se a trobar i ja no es van veure mai més».**

[illegible] sat, i per tal de reivindicar un cop més la catalanitat de Marl·lí Domingo, en Poblet em fa llegir unes frases que el líder republicà adreça al seu amic Eugeni Xammar: **«Xammar, no ens entenen!»** El lloc era un café madrileny i Marcel·lí Domingo es referia als seus interlocutors, els socialistes Indalecia Prieto i Luis Araquistain.

LLIBERT FERRI

Breve

● El próximo día 15 de octubre, como ya es tradicional, tendrá efecto en el Hotel Princesa Sofía y en el curso de una cena de gala, la concesión del **XXVII Premio Planeta de Novela**, patrocinado por el editor José Manuel Lara.

El jurado del XXVII Premio Planeta estará integrado por las siguientes personas: don José Manuel Lara Hernández, don José M. Valverde, don Ricardo Fernández de la Reguera, don Carlos Pujols, don Antonio Prieto y actuando en calidad de secretario, don Manuel Lombardero.

● El próximo 2 de octubre comenzará un curso de especialización para dirigentes y profesionales de **Centros de Orientación Familiar**, organizado por la delegación territorial del Ministerio de Sanidad y Seguridad Social.

Este curso, que tendrá una duración de 15 días, tiene como fin, un «reciclaje» teórico-práctico sobre el tema de la planificación familiar en España, considerado en su dimensión técnico-humana.

El profesorado que impartirá estos cursos está integrado por especialistas, entre los que se encuentra el doctor N. Tyndall, presidente de la Comisión Mundial de Consultoría Matrimonial y Familiar de la U.I.O.F., y Mrs. Joan Rettie, directora del IPPF para la región de Europa Occidental.

● Catedráticos de Física de la Universidad e institutos de enseñanza, así como profesores agregados, participarán en una experiencia de moderna enseñanza de la Física, en el **Simposio sobre didáctica de la Física y la Química**, que se celebrará en Madrid entre los días tres al seis de octubre.

La experiencia, un auténtico «taller» de enseñanza, estará dirigida por el profesor I. R.B. Elton, de la Universidad de Surrey (Inglaterra), introductor en aquel país del método de Fred Keller, psicólogo norteamericano, que revolucionó la enseñanza de la Física con un método personalizado de enseñanza puesto a punto en 1968.

● Los emigrantes españoles en Alemania Federal, Holanda, Bélgica, Luxemburgo y Reino Unido estarán, a través del libro, más cerca de España, gracias al acuerdo tomado entre el Ministerio de Cultura y el de Educación y Ciencia por el que se crea **30 nuevas bibliotecas** en los países citados.

Para su dotación, el Ministerio de Cultura ha destinado más de 37.000 volúmenes, cuyo importe se eleva a unos trece millones de pesetas, correspondiendo —según prevee el acuerdo— el envío y la distribución de las nuevas bibliotecas al Ministerio de Educación y Ciencia.

Premios Ciutat de Barcelona

Jorge Castillo renuncia al galardón de pintura

(Redacción.) — En un acto de gala celebrado el miércoles por la noche en el Palacete Albéniz fueron entregados los Premios Ciutat de Barcelona. Como hecho importante cabe señalar que el pintor Jorge Castillo ha rechazado el premio al enterarse que el senador Alexandre Cirici formaba parte del jurado que se lo concedió.

En su carta de renuncia dirigida al Ayuntamiento Castillo afirma que rechaza el premio porque Cirici «**estuvo ligado hasta una fecha no lejana a la presidencia de una sociedad dedicada a la inversión en arte, sociedad que se vio involucrada en un escándalo financiero**».

También manifiesta Jorge Castillo que, a su parecer, es una incongruencia que una parte del premio de pintura haya sido concedido a María Girona, teniendo en cuenta que el esposo de dicha señora, el también pintor Rafols Casamada, formaba parte del jurado. «**Todo esto invalida** —dice castillo— **la mayor parte de la pureza ética que debiera presidir cualquier acción destinada a premiar las actividades de intelectuales i artistas**».

COU Ciencias y COU Letras
Horario de Mañanas y Tardes
COU Nocturno
Academia PRAT
Lauria, 95 (Aragón-Diagonal)

PACK «SKY» SHOW-78
EL PRÓXIMO DIA 28 DE SEPTIEMBRE A LAS 22 HORAS TE INVITAMOS A NUESTRO SHOW - 78 EN EL HOTEL PRINCESA SOFIA
INVITACIONES GRATUITAS
ESPORTS
edelweiss
Avda. José Antonio, 527 (esquina c. Urgel)
PARKING GRATUITO Telef. 254 83 00

LOS LIBROS SON CAROS
PROTEJELOS
Y PONLES TUS INICIALES
GRATIS
EL EXCEPLAR DEL CONCURSO PARA LIBRERIAS
MSO
PARA LIBROS DE TODOS TAMAÑOS

Font: biblioteca.tortosa.cat